

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 1454
Ημερομ. Κατάθεσης: 20/3/2025

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΑΣΗΜΙΝΑ ΣΚΟΝΔΡΑ
Βουλευτής Ν. Καρδίτσας – Νέα Δημοκρατία

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Στ. Παπασταύρου

Θέμα: «Διάσωση της λίμνης Πλαστήρα από υπεράντληση υδάτινων αποθεμάτων για αρδευτική χρήση τους επόμενους μήνες και οριστική επίλυση του αρδευτικού προβλήματος»

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Η Βουλευτής Ασημίνα Σκόνδρα καταθέτει ως Αναφορά (άρθρο 125 του ΚτΒ) την επιστολή του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα, η οποία επανέρχεται στο πρόβλημα της υπεράντλησης υδάτινων αποθεμάτων από τη Λίμνη Πλαστήρα για αρδευτικούς λόγους.

Παρακαλώ να δώσετε την απαραίτητη προσοχή και προτεραιότητα στο εν λόγω ζήτημα, ώστε να διασφαλιστεί η επάρκεια και η ποιότητα νερού ύδρευσης και άρδευσης, ενόψει μάλιστα των προκλήσεων που θέτει η κλιματική κρίση.

Επισυνάπτεται η επιστολή. Παρακαλώ, όπως με ενημερώστε σχετικά με τις ενέργειες σας.

Η αναφέρουσα Βουλευτής

ΑΣΗΜΙΝΑ ΣΚΟΝΔΡΑ

ΑΣΗΜΙΝΑ ΣΚΟΝΔΡΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΣ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

Γραφείο Δημάρχου

e-mail:

κινητό

Μορφοβούνι, 17/3/2025

Αρ.Πρωτ.1973 Εξαιρετικώς επείγον

Προς

- Α) Υπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας
κ. Στ. Παπασταύρου,
- Β) Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών:
κ. Χρ. Δήμα,
- Γ) Γ.Γ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας-
Στ. Ελλάδα: κ. Κ. Τζανακούλη
- Δ) Περιφερειάρχη Θεσσαλίας; κ. Δ. Κουρέτα
- Ε) Πρόεδρο ΟΔΥΘ ΑΕ κ. Ν. Δέρκα

Κοινοποίηση:

- Γραφείο Πρωθυπουργού
- Υπουργό ΥΠΑΑΤ κ. Κ. Τσιάρα
- Βουλευτές Ν. Καρδίτσας: κ. Γ. Κωτσό, κ. Α.
Σκόνδρα, κ. Α. Σπάνια
- Αντιπεριφερειάρχη Καρδίτσας: κ. Κ. Τέλιο
- ΠΕΔ Θεσσαλίας –ΤΕΔ Καρδίτσας – ΚΕΔΕ-
ΕΒΕΚ – ΤΟΕΒ Ταυρωπού.

Θέμα: «Διάσωση της λίμνης Πλαστήρα από υπεράντληση υδάτινων αποθεμάτων για αρδευτική χρήση τους επόμενους μήνες και οριστική επίλυση του αρδευτικού προβλήματος»

Αξιότιμοι Κύριοι,

Με ανησυχία συνάμα και απογοήτευση επανερχόμαστε για πολλοστή χρονιά στο πρόβλημα της υπεράντλησης υδάτινων αποθεμάτων από την Λίμνη Πλαστήρα για αρδευτικούς λόγους, χωρίς δυστυχώς να υπάρχει ανταπόκριση. Το χειρότερο όλων είναι ότι μόλις περάσει η αρδευτική περίοδος εκάστου θέρους, όλοι ξεχνάνε το πρόβλημα και εναποθέτουν την λύση στον επερχόμενο χειμώνα και τις ανύπαρκτες πλέον χιονοπτώσεις.

Αποτέλεσμα της διαχρονικής ολιγορίας πολιτικών, διοικητικών, φορέων και άλλων παραγόντων, είναι να διαιωνίζεται το πρόβλημα, με αρνητικές συνέπειες στην ποιότητα της ύδρευσης της πόλης της Καρδίτσας, δεκάδων κοινοτήτων, μεταξύ αυτών και του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα και με φανερές οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις από την υποβάθμιση του τοπίου και του τουριστικού προϊόντος.

Παρά τις επισημάνσεις μας δεν λαμβάνονται μέτρα, με αποτέλεσμα τώρα που έχει φθάσει η ώρα, όπου λόγω της κλιματικής κρίσης δεν υπάρχει επάρκεια νερού, παρά μόνο για υδρευτική χρήση, η γεωργική παραγωγή στο Θεσσαλικό κάμπο θα υποστεί σημαντική καταστροφή.

Ειδικότερα το φετινό καλοκαίρι προβλέπεται εφιαλτικό, καθώς οι εισροές στη Λίμνη Πλαστήρα είναι ελάχιστες και όχι μόνο δεν καλύπτει τις ανάγκες, αλλά θα ξεκινήσει η αρδευτική περίοδος με 70 εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού έλλειμα.

Σήμερα (17/3/2025) το όριο της λίμνης Πλαστήρα είναι στα 787,17 και λείπουν από την άρδευση 135 εκατ. κυβ. μέτρα νερού, βεβαίως το έλλειμα αυτό δεν μπορεί να καλυφθεί με ευχές και προσευχές για να βρέξει το επόμενο δίμηνο και να λυθεί το πρόβλημα.

Επισημαίνουμε για ακόμη μία φορά ότι τα πραγματικά διαθέσιμα υδάτινου αποθέματος είναι λιγότερα, διότι η λίμνη Πλαστήρα έχει μπαζωθεί ως ένα βαθμό από φερτές ύλες και έχασε μέρος της χωρητικότητας. Όταν δημιουργήθηκε το 1959 το ανάγλυφο του πυθμένα ήταν άλλο, συνεπώς και η χωρητικότητα, την οποία σταδιακά απώλεσε στα 65 χρόνια λειτουργία της και ειδικά από τον Σεπτέμβριο του 2020, μετά τους καταστροφικούς κυκλώνες «Ιανός» (2020) και «Daniel» (2023) στον πυθμένα της λίμνης υπήρξε εναπόθεση ανυπολόγιστης ποσότητας φερτών υλικών και αυτό δημιούργησε μια νέα πραγματικότητα, την οποία ουδείς γνωρίζει. Από μακροσκοπική παρατήρηση φαίνεται ότι έχει μπαζωθεί η λίμνη σε μεγάλο βαθμό, η επιχωμάτωση για τον «Ιανό» σύμφωνα με άτυπες πληροφορίες υπολογίστηκε σε 4 εκατ. κυβ. μέτρα, ωστόσο μετά τον «Daniel» η πραγματικότητα άλλαξε στο χειρότερο.

Επιβάλλεται όσο ποτέ άλλοτε να γίνει αξιόπιστη αποτύπωση του πυθμένα με πιο συστηματικό τρόπο. Οι μετρήσεις να γίνουν από το Πολεμικό Ναυτικό και όχι υπολογισμός μέσα από ερασιτεχνικές προσεγγίσεις χωρίς αξιόπιστα όργανα. Οι μετρήσεις να γίνουν με την κατάλληλη σάρωση και ακρίβεια μηχανημάτων που μόνο το Πολεμικό Ναυτικό διαθέτει.

Επιβάλλεται να γίνει συγκριτική μελέτη των αρχικών στοιχείων, της μελέτης του ΕΜΠ (Ομάδα Ξανθόπουλου) βάση της οποίας τέθηκε το οικολογικό όριο 786-784, καθώς και των σημερινών δεδομένων, έτσι ώστε να γνωρίζουμε τις αρδευτικές δυνατότητες της Λίμνης Πλαστήρα.

Με βάση τα νέα επιστημονικά δεδομένα, να επανακαθοριστεί και θεσπιστεί το οικολογικό όριο, αναγκαιότητα που επιβάλλεται για περιβαλλοντικούς, υδρευτικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς λόγους, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η ανθεκτικότητα της Λίμνης και η βιωσιμότητα των παραλίμνιων κοινοτήτων.

Αν δεν ληφθούν άμεσα πολιτικές αποφάσεις τώρα, δεν θα έχουμε επάρκεια νερού αύριο και η καταστροφή της γεωργικής παραγωγής πρέπει να θεωρείται δεδομένη, καθώς και η εγκατάλειψη της καλλιέργειας του κάμπου. Η συνεχιζόμενη απουσία ορθολογικής διαχείρισης υδάτων, η παροχέτευση υπέρμετρα μεγάλων ποσοτήτων για την άρδευση του Θεσσαλικού κάμπου, επιφέρει περιβαλλοντικά προβλήματα, τα οποία θέτουν σε κίνδυνο την ίδια την ύπαρξη και υπόσταση της Λίμνης Πλαστήρα.

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΟΙ ΑΡΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ

Όταν δημιουργήθηκε η λίμνη Πλαστήρα είχε πρωτίστως ενεργειακό χαρακτήρα με παράλληλο αρδευτικό σκοπό, μάλιστα προορίζονταν να αρδεύσει 115.000 στρέμματα της περιοχής ΤΟΕΒ Ταυρωπού.

Σταδιακά υποβαθμίστηκε ο ενεργειακός ρόλος και αναδείχθηκε σε έργο αρδευτικού σκοπού και μέσα από ανεξέλεγκτες επεκτάσεις και χωρίς υποδομές, έφτασε να παροχετεύει για 500.000 – 600.000 στρέμματα καλλιεργειών στο Θεσσαλικό κάμπο. Με άτυπες παρεμβάσεις φθάνει μέχρι και 900.000 στρέμματα, κάνοντας χρήση ποταμών, με διαρκή διάθεση επεκτάσεων, συχνά με παράνομα φράγματα και κανάλια, με παροχέτευση που φθάνει ακόμα και τα 2.000.000 κυβικά μέτρα ημερησίως!

Ο πενταπλασιασμός της αρδεύσιμης έκτασης συνιστά ιδιαίτερο πρόβλημα, διότι ξεπερνά τα όρια, τις αντοχές και τις δυνατότητες της Λίμνης Πλαστήρα.

Οι διαχειριστές της παροχέτευσης οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τους ότι οι κλίμακες και τα στοιχεία που έχουν πλέον δεν ισχύουν και ότι οφείλουν άμεσα να προβούν στις κατάλληλες ενέργειες για να γνωρίζουν την πραγματικότητα και να ενεργούν με ασφάλεια για το περιβάλλον, την αγροτική παραγωγή και τις τοπικές κοινωνίες

Ελπίζουμε ότι με την δημιουργία του ΟΔΥΘ ΑΕ, θα δρομολογηθούν διαδικασίες ορθολογικής διαχείρισης των υδάτινων πόρων, κυρίως όμως θα προωθηθούν πολιτικές, έργα και υποδομές, στοιχεία τα οποία θα περιορίσουν την απώλεια και θα αυξήσουν την αποτελεσματικότητα των δικτύων.

Την τελευταία δεκαετία οι χειμώνες ήταν ήπιοι και χωρίς ιδιαίτερες χιονοπτώσεις και βροχές, με αποτέλεσμα την αισθητή μείωση των υδάτινων εισροών από τα ποτάμια στη Λίμνη. Ο ποταμός Μέγας της Πεζούλας στην πραγματικότητα υποβαθμίστηκε σε χείμαρρο και οι ποσότητες του νερού είναι ελάχιστες, το καλοκαίρι δεν καλύπτουν ούτε τις τοπικές αρδευτικές ανάγκες. Ομοίως και ο Καριτσιώτης ποταμός είναι περιορισμένης δυνατότητας. Εξαίρεση αποτέλεσαν τα έτη 2020 και 2023, όταν η λίμνη δέχθηκε μεγάλες ποσότητες από τους κυκλώνες «Ιανός» και «Daniel».

Η κλιματική κρίση είναι εδώ και όποιος δεν αντιλαμβάνεται τι θα συμβεί, δεν έχει παρά να επισκεφθεί την Κύπρο για να καταλάβει τί είναι αυτό που έρχεται τα προσεχή χρόνια, γι' αυτό και πρέπει από τώρα να θωρακίσουμε τον πρωτογενή τομέα, την οικονομία και την ισχύ της χώρας μας.

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ & ΘΕΣΣΑΛΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ:

1^{ον} Αναβάθμιση των υδάτινων πόρων από δημόσιο κοινωνικό αγαθό σε πολύτιμο εθνικό πόρο εν ανεπαρκεία. Αυτό να συνοδευτεί με χάραξη εθνικής πολιτικής σε όλα τα επίπεδα από την διαχείριση των υδάτων, μέχρι την επανάχρηση νερών έπειτα από βιολογική επεξεργασία σύμφωνα με τις τελευταίες επιστημονικές και άλλες εξελίξεις. (Ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα συμμετέχει σε ανάλογο περιβαλλοντικό ερευνητικό έργο «AquaLoops4Med» το οποίο χρηματοδοτείται από την ΕΕ).

2^{ον} Μείωση της παροχέτευσης ποσοτήτων νερού από την λίμνη Πλαστήρα και τήρηση του υφιστάμενου οικολογικού ορίου, μέχρι την ολοκλήρωση της νέας μελέτης και την επικαιροποίηση των αρδευτικών δυνατοτήτων της.

3^{ον} Την άμεση κατασκευή των φραγμάτων Μουζακίου, Πύλης Τρικάλων, και Ενιπέα Φαρσάλων, με ταχύτατες διαδικασίες ανάλογες της αποφασιστικότητας Κυβέρνησης Κ. Καραμανλή, ο οποίος σε 4 χρόνια απέδωσε το 1959, την λίμνη Πλαστήρα.

4^{ον} Ορθολογική διαχείριση των υφιστάμενων υδάτινων πόρων της Θεσσαλίας, με κατασκευή τεχνικών και άλλων έργων που θα συγκρατούν τα νερά εντός της πεδιάδας. Ο Πηνειός ποταμός να διαχέεται μέσα από δίκτυο καναλιών τύπου Πάδου της Ιταλίας στο Θεσσαλικό κάμπο, με στόχο την συγκράτηση νερών σε κανάλια – δεξαμενές για τον εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα και αρδευτική χρήση.

5^{ον} Μερική μεταφορά νερού από τον άνω ρου του Αχελώου, για εθνικούς, περιβαλλοντικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς λόγους. Η εκτροπή του Άνω ρου του Αχελώου, έργο υψίστης σημασίας για την Εθνική Οικονομία, για την παραγωγή εναλλακτικής (πράσινης) ενέργειας, την άρδευση του Θεσσαλικού κάμπου, την αξιοποίηση δισεκατομμυρίων ευρώ, επενδύσεις που παραμένουν ανενεργές.

Η χώρα δεν έχει την πολυτέλεια να πορεύεται με όρους τοπικισμού και μικροπολιτικής, αλλά έχει ανάγκη εθνικής στρατηγικής και όρους Ανάπτυξης και Ανθεκτικότητας.

ΣΕ ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΖΗΤΑΜΕ:

Α) Έργα Ορεινής Υδρονομίας, με στόχο την συγκράτηση των όμβριων υδάτων σε λιμνοδεξαμενές, ώστε να μην πλημμυρίσει ξανά ο Θεσσαλικός κάμπος, να ενισχυθεί ο υπόγειος υδροφόρος ορίζοντας, να εξασφαλιστούν βοηθητικές αρδευτικές δεξαμενές για ανακούφιση των αναγκών της αγροτικής παραγωγής.

Β) Εισαγωγή καινοτόμων αρδευτικών συστημάτων, με στόχο την ελαχιστοποίηση της απώλειας υδάτινων αποθεμάτων, τον περιορισμό της σπατάλης, την μεγιστοποίηση των αποτελεσμάτων για το Περιβάλλον και την Οικονομία.

Γ) Δημιουργία μικρών αρδευτικών με διαχειριστές τους Δήμους, ειδικά για ορεινές περιοχές με δυνατότητες καλλιέργειας τοπικών προϊόντων ποιότητας, όπως λ.χ. το ΠΟΠ Κρασί Μαύρο Μεσενικόλα και τα κηπευτικά της Νευρόπολης, σε ότι αφορά το Δήμο Λίμνης Πλαστήρα

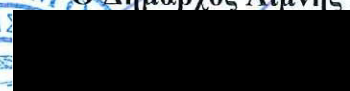
Αντί επιλόγου:

Ολοκληρώνουμε την παρέμβασή μας και ζητάμε να λυθεί το πρόβλημα με δυναμικούς όρους πολιτικής εγρήγορσης, περιβαλλοντικής ευαισθησίας και ευθύνης έναντι του Μέλλοντος. Γι' αυτό σήμερα εμείς καταθέτουμε προτάσεις έργων που έχει ανάγκη η

Θεσσαλία σε εποχές κλιματικής κρίσης με παρατεταμένη ανομβρία. Ο καθένας μας κρίνεται από τις πράξεις ή τις παραλείψεις. Πρώτα από τους πολίτες και σε κάθε περίπτωση από την Ιστορία. Σε αντίθεση περίπτωση, επισημαίνουμε ότι το καλοκαίρι θα είναι θερμό μεταξύ των άλλων και από δυναμικές κοινωνικές αντιδράσεις, τις οποίες απευχόμαστε. Πρέπει να διασφαλίσουμε και την κοινωνική συνοχή, διότι η αντιμετώπιση από κοινού των προβλημάτων μέσα σε κλίμα ομοθυμίας οδηγεί σε πολλαπλά οφέλη για όλους.

Ο Δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα

Παναγιώτης Νάνος

